

Till: Justitiedepartementet

Remiss, Säkerhetsprovningar - nya regler, SOU 2024:88

Sammanfattning

Trelleborgs kommun är positiv till att stärka regleringen inom personalsäkerhetsområdet. Trelleborgs kommun ser positivt på att definitionen av grundutredning flyttas från Säkerhetsskyddsförordningen till Säkerhetsskyddslagen samt att det tydliggörs i lagen vad en grundutredning ska omfatta, att det vid säkerhetsprovningen ska göras en helhetsbedömning samt förslaget om skriftlighetskrav för säkerhetsprovningsbeslut. Trelleborgs kommun ser även positivt på att kraven för att vara behörig att ta del av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller få tillgång till säkerhetskänslig verksamhet flyttas från förordningen till lagen. I övrigt lämnar Trelleborgs kommun följande yttrande:

Yttrandet

Avsnitt 7.5 Vad en grundutredning bör omfatta

Trelleborgs kommun ställer sig positiv till en mer omfattande reglering i Säkerhetsskyddslagen gällande vad en grundutredning ska omfatta och det att i lagstiftningen tydliggörs vilka uppgifter om personliga förhållanden som normalt är av betydelse för en säkerhetsprovning och som därför bör omfattas av en grundutredning. Trelleborgs kommun tror att förändringen kan höja kvaliteten på säkerhetsprovningarna och innebära att kvaliteten inte i lika stor utsträckning påverkas av vem som genomför säkerhetsprovningen för verksamhetsutövarens räkning. Det finns dock en risk att utredningens förslag inte ger den effekten eftersom lagförslaget är formulerat som bör och inte ska. Trelleborgs kommun vill lyfta att det även är viktigt att den informationsinhämtning från myndigheter exempelvis från domstolar, Kronofogdemyndigheten och Skatteverket, som är nödvändig för att få information om den provades personliga förhållanden inom de områden som utredningen föreslår (a-h), kan genomföras på ett praktiskt och tidseffektivt sätt. Informationsinhämtningen tenderar idag att ta lång tid eftersom information måste inhämtas från flera olika aktörer och myndigheter med olika rutiner för utlämnande av information och därmed tenderar rekryteringsprocessen att förlängas i hög grad.

Avsnitt 9 Avstängning av statligt anställda

Trelleborgs kommun ser fördelar med att, vid omprövning av en säkerhetsprövning, införa en möjlighet till avstängning under en utredningstid inför ett ställningstagande i fråga om en omplacering eller ett skiljande från anställningen. Trelleborgs kommun vill därför framföra en önskan att även för kommunalt anställda utreda motsvarande lagstiftning som föreslås av utredningen för statligt anställda.

Avsnitt 10 Överprövning av säkerhetsprövningsbeslut

Trelleborgs kommun är enig med utredningens förslag att en arbetssökande hos verksamhetsutövaren som inte godkänns vid säkerhetsprövningen inte ska ges möjlighet till överprövning av säkerhetsprövningsbeslutet. Trelleborgs kommun ser att det kan finnas fördelar med införande av möjlighet till överprövning för arbetstagare med pågående anställning vid en omprövning av ett tidigare fattat säkerhetsprövningsbeslut eller då verksamhetsutövaren gör bedömningen att en anställning som tidigare inte varit placerad i säkerhetsklass nu ska vara placerad i sådan. Det finns dock behov av vissa förtydliganden i utredningen för att fullt ut kunna ta ställning till förslaget. Det är viktigt att överprövningsinstansen har förutsättningar att göra en verksamhetsanpassad helhetsbedömning av säkerhetsprövningen i överprövningsprocessen där hänsyn tas till den specifika verksamheten och dess skyddsvärden och sårbarheter. Det är inte tydligt i utredningen hur den särskilt inrättade nämnden ska kunna göra en helhetsbedömning utifrån den specifika säkerhetskänsliga verksamhet som överklagan gäller med dess skyddsvärden och sårbarheter.

Trelleborgs kommun vill lyfta att det i praktiken kan uppstå svårigheter inom säkerhetsskyddsarbetet i verksamheten om en arbetstagare inte godkänns vid säkerhetsprövningen men där beslutet upphävs vid en överprövning och arbetstagaren får fortsätta arbeta i den säkerhetskänsliga verksamheten. Om arbetstagaren exempelvis inte bedömts som pålitlig av verksamhetsutövaren så innebär inte ett upphävande av beslutet av en överprövningsinstans att pålitlighetsbedömningen från verksamhetsutövarens perspektiv förändras. Det kan därmed uppstå tillitsproblem mellan exempelvis säkerhetsskyddschefen och arbetstagaren som överklagat, vilket kan försvåra och påverka verksamhetens säkerhetsskyddsarbete negativt. Det kan även resultera i att arbetstagaren som inte blivit godkänd på säkerhetsprövningen och sedan överklagat beslutet känner bristande lojalitet gentemot sin arbetsgivare, vilket i sig är en sårbarhet för säkerhetsskyddet. Det är önskvärt att utreda de negativa konsekvenser som sådana situationer kan få för verksamhetens säkerhetsskyddsarbete och därmed för Sveriges säkerhet, för att fullt ut kunna ta ställning till utredningens förslag om möjlighet till överprövning.

Trelleborgs kommun har i övrigt inga synpunkter på utredningens förslag.

Ordförande

.....

Mathias Andersson

Kommundirektör

.....

.....

Gisela Öst

.....